

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára Egész évre 8 K Fél évre 4 Negyed évre 2 Egyes szám ára 20 fillér.	Felétős szerkesztő: KOROM GYÖRGY.	Laptulajdonos és kiadó: BALKÁNYI ERNŐ.	Főmunkatárs: Oszeszly M. Victor. A nyitlér sora egy korona Kéziratokat nem adunk vissza.
MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.			

Márczius 15.

Az idő kereke gyors egymásutánban pergeti le az éveket.

Ötvennyolc esztendő telt el azóta, hogy 1848 márczius 15-ét megcsinálták.

Biz ez nagy idő. Egy egész ember ölt. De mégsem oly áthidalhatatlan, hogy vissza ne tudnánk emlékezni azokra a nagy szellemekre, akik hazafias lelkiünknek egész hevével vitték keresztül ama híres 12 pontot, mely nemzeti létünknek egyik sarkalatos tényezője.

Kossuth Lajos az ő lángszívének égő beszédével, feltöltelte a kedélyeket, tette serkentette a lankadókat. Mindenki ott volt. Vágyuk, minden óhajuk, bele volt öntve e pontozatokba. Ebből nem engedtek egy pottányit se. És királyunk belátva a nemzet jogos kívánalmait megadta mindazt amit a nemzet óhajtott.

Csakhogy nemskorára másképp alakultak a viszonyok. „Az idők változnak és benne az emberek.”

Oh ember szeresd „hazádat, mint tenmagadat” s akkor a haza fényre derül.

Alsólendván szép keretben ünnepeltek meg e nap emlékét. Már reggel látni lehetett, hogy napunk mozgalmas lesz, Egész

Lendva apraja-nagya fia, örege talpon volt s készült a 9 órákor megtartandó katolikus istentiszteletre, melyet Kiss Pál esperes plebános pontifikált. Majd vallás küiönbség nélkül átmént mindenki az izraelita imaházba, ahol Dr. Rudolfer Antal rabbi magvas tömör beszédben méltatta a nap jelentőségét. Aztán Herrenfeld kántor énekel.

Végül 11 órákor a lutheránus templomba vonultunk, ahol Teke Dénes hazafias tűz-től izzó beszédében gyönyörű hasonlattal hozta kapcsolatba a 12 márcziusi pontot. Az istentiszteletek végén az „Alsólendvai Dalkör” énekelte a közönséggel együtt a „Hymnust”. Ezzel a délfölti ünnepség véget is ért.

Este nyolcz órákor a „Korona” szál-lóban levő kaszinó összes helyiségében társas vacsora volt, ahol az elhangzott beszédek óriási lelkesedést varázoltak a szívekbe.

Hajos Mihály elnök gyönyörű beszéd-ben méltatta az ünneplő jelentőségét, majd Tüskés Dezső kir. aljárásbíró tanulmány számba menő beszédében fenségesen jelle-mezte Kossuthot. Beszédét körülbelül így fejezte be:

„És te nagy szellem, ki égi trónusod-

ból reánk tekintesz, mutasd meg az utat, melyen haladnunk kell; borus az ég, je-löld meg az irányt, amely a fellegeket el-oszlatja”.

Dörgő éjlenzés olvadt egybe a jelen-voltak ajkairól. Utána Dr. Brüner József orvos szintén nagy hatást keltett szépen átgondolt szónoklatában. Tárnya volt Deák Ferenc „a haza bölcsse” akit méltóbban senki se jellemezhetett volna, — végül Pataky Kálmán gondtal elmondott beszéde, mely Kossuth honvédeiről emlékezett meg, igen lelkesen érintette a közönséget.

Számtalan más szónoklat is hangzott még el, melyből kiemelendő még Ráth 48-as honvéd beszéde és Eörsi Gyula Petőfi emlékeztető című verse, melyet szerző maga szavalt el nagy tüzzel.

A lelkesedés a társasvacsorára egybe-gyűlteket egész a hajnali órákig tartotta együtt. K.

— Bimbóhervadás.

Isoő Ferenc helybeli ügyvédet súlyos csapás érte. Magyar Károly ká-mondi földbírtokos — vénejek kis fia Károlyka éle-tének 5. évében sarlachban Budapesten elhunyt. A kis halott földi maradványait Kámonda szál-lították, ahol örök nyugalomra helyezték.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Egy leány halála.

Irta: KOROM GYÖRGY.

A völgy katlanban fekvő kis városka körül húzódó hegyek mögül sűrű, nehéz fellegek tor-nyosulnak az égboltozaton. Távolról már halliszik az ég tompa moraja, mely feledelműtől tölt el minden élő lényt, embert állított egyaránt.

A napi munka véget ért s így mindenki igyekszik szerentei körébe, ahol az idő okozta, nyomott hangulattól derisebb kedély vájlja fel. Lassankint teljesen kihál az élet az utakon s ott, ahol eddig csupa derűt és jókedvű csapatot a néma bánat töltött tanáyt, melynek méltó kerete a szemedekéint reáborul felhőtömög . . . A házak ablakából kisugárzó lámpafény, — melyet olykor-olykor egy erősebb, a levegőt átható, vakító csik veszi el szem elől — is mindjobban-jobbán gyérül úgy, nehé csak elvívte akad egy-egy vilogító sugarak, amelynel a hajlék nélkül maradtak tájékozódhatnak.

Végre a vihar előlt, teljes csend urálja az az egész helységet annyira, hogy most már csak a tüskés, többé kevésbé andító zenéje, — cirpélése — zavarja meg a komor hangulattot.

Az est és a tömör fellegek oly szoros ha-ratókká egyesültek, hogy szinte áthidalhatatlan vakságot varázsolnak az ember szemé elé.

De nini amott a távolban mintha valami

szokalan fény derengene keresztül egy kis ház ablakán. Menjünk közelebb. S amint közelebb érünk és benézünk a függöny nélküli ablakon metsző fájdalom fog átvillanni szívrünkön. — Egy anya ül bent a gondozott szoba egyetlen ágya előtt, mely magába zárja egyetlen reményét minden ídőségét, lelkének minden örömet . . . beteg leányát.

Az anya arcán a keserű bánat és a sűrűn ontott könnyek mely barázdákat vontak, s látás-tól magunk is megremegünk, mert áttudjuk érezni azt az égető fájdalmat, amit egy anya érezhet akkor, amidőn biztos tudatában van annak, hogy egyetlen gyermekét . . . szemfényét elvesztí.

A leány pedig ezalatt fonyadozó arcának mosolygásával igyekszik palástolni azt a mely fájdalmat, amelyet teste, lelke egyaránt érez. Aztán lassu, halk hangon megszólal: Édes anyám úgy egy-e nem halok még meg. . . hisz az élet oly szép . . . miért kellene azt már itt hagynom”. Még folytatni akarta, de a fojtó köhögés oly erői vett az amugy is gyöngye testen, hogy képtelen volt tovább egy hangot is adni.

Az édes anya pedig csak nézi-nézi a szenvedő arcát, majd megböböjája vigasztalón, de minden szó, melyet reméne ajka kiéjt, gyilkos törként hat saját szívére, úgy hogy végre is vigasztalás helyett zokogva borul beteg csillágnak arcára s ott önti ki mélységes bánatának ártat. Oh te szegény boldogtalan anya, hisz jól tudod Te, hogy hiába való minden remény, a természet hatalmát leküzdeni nem lehet . . .

A leánya arcát gyöngye pir lutja be, mintha éledne. Ne ringasd magad édes anya hiu remé-nyekben; nem élet az de „a halál rózsája,” amely épp oly gyorsan halványodik el mint a hogyan jött.

A gyöngye test már alig piheg; szívének dob-banása alig hallatszík, egyre jobban közeledik a szomorú vagy felé, mely köző sorsa mindan-nyionknak. Boldogok, kik ebben megnyugvást találnak, mert e tudatban lelki nyugalommal hajít-ják fejüket örök álomra.

A leánya bár szívében égő fájdalommal, de lelkében megnyugodva várta be a Minden-ható rendelkezését, mely hivatal volt Ő meg-váltani égő földi fájdalmaitól.

S az Úr rendelkezése nemskorabe is kö-vetkezett; aminő lassan telt az éj, épp oly gyorsan közeledett a beteg lelke oda, ahonnan visszatérés nincs többé.

A szoba oly csendes, hogy a legkisebb neszt is meg lehet hallani. Az anya visszafojtott lélekzettel lesi leánya minden mozdulatát, akinek lelke egy fájdalmas velő rázó sóhøjal hagyta el porhívtylet.

A szülői kétségbe esése csaknem az örü-leltig fokozódott; meghalt gyermekéhez beszélt, éleiet akart beölelni, de hiába, a halott árán túlvilági mosolyhat fektűd hóföhér párnán.

A márciusi ifjúság.

(Jókai Mórnak egy kiadatlan beszéde, amelyet évekel ezelőtt intézett március 15-én az egyetemi ifjúsághoz egy ünnepélyes diszules alkalmával; a lelkes ifjúság minden áron hallani kívánta az imárrá porrá lett nagy költőt, aki végre is engedett az óhajtatásnak s előmondta az alábbi beszédet, amelyet az ílés után írásba foglalt s e lap szerkesztőjének adott át emléklül. A beszéd ez ideig nem látott napvilágot. Azóta nagyot fordult a világ kereké, nagyot változtak a viszonyok, de az aranyig-zsákok, amelyek e beszédben foglaltatnak, minden időben megállanak, örökké valóók, a mint örökké való az emléke annak, a ki elmondta. A beszéd így hangzik:)

Lelemek fiait!

Sokáig válogattam benne, minő megszólítással kezdjem a Hozzátk intézett üdvözlő szómat.

Előttöm volt a nagy angol tudós schémája, ki mint az Oxfordi egyetem rektora az egybegyűlt diáksereget a veni sancte után ezzel a megszólítással címizte: „uraim, mylordok, érsekék, püspökök, lelkisjátékosok, lord mayorok, aldermanok, mérnökök, tábornokok, doctorok, Bashrend, terdszalagrend lovagjai, — hajós kapitányok, admirálok, — világcsofók, naplopók, utonállók! — Igen is: mind ezek válhatnak belőletek, a szerint, a mint magokat viselni fogjátok.“ — Azonban én utánozni még a nagy embereket nem szeretem.

Van egy rátok alkalmazott régi kifejezésem, a melyben a magyar fiataliságot elneveztem „accélfiatalságnak“. Más nemzetnek van „arany fiataliságuk (jeunesse d'orée) kik arany büszkéik, mi magyarok büszkébbek vagyunk az „accél fiataliságunkra.“ — Azonban én ismételné saját magamat sem szeretem.

Nekem jogom van Titeket „lelkek fiainak“ szólítani mert a saját lelkemet látom bennetek ezerszeresen sokszorozódni.

Ugyanezt a dicső fiataliságot látom magam előtt most, a ki ötven év előtt engem és kortársaimat, az akkori írókat, körülvett; csak a szamotok szaporodott meg, a hány százan voltak akkor, annyi ezren vagytok most.

S ugyanazt a szent szótat hallom ezerszeresen vízhangzani ajkaitokról most, a mit elődeitektől hallottam égneek és földnek hirdetni: „szabadság, egyenlőség, testvériség!“

Ez a hármás jelszó volt az a bibliai mustármag, melyből Magyarország cédruis-faja felnőtt; és még egyre növekedik.

E hármás jelszóban van Magyarország léteinek alapja a magyar nemzet hatalmának joga kifejezése. Ezek a vezéreszmék tesznek egy nemzetet hadban erőssé, békében boldoggá. S a ki e három eszme közül egyet eldob magától, a másik kettőt is elveszíti. Ez a hármás varázsigt őrizi a mi alkotmányunk frigyládáját.

A magyar tanuló fiataliság, nemzeti műveltségünk élő kifejezése, ivadékról ivadékra híven megőrizte elődeinek ezt a frigyládáját. Soha, semmi szenvedély, semmi kényszer, semmi érdek nem bírta a magyar tanuló fiataliságot eltántorítani. A frigyládát elvehették tőlünk, de a benne elzárt kincseket nem kobozhatták el.

Pedig sok megpróbáltatást kellett fiataliságunknak kiállania.

Öt évtizeden át figyeltem aggodalommal, láttam örömmel, mint váltja fel egyik ifju nemzedék a másikat. Mindig ugyanaz a szellem maradt meg: egyik ivadék a másikkal adta át örökségül. És most az ötödik évtizedben ugyanezen oltár előtt látom áldozni hazám tanuló fiataliságát, ugyanazon jelszavass zászlókat lobogtatni kezében.

Szorongó szívvel szemléljük, közelben és távolban, hogy foszlanak le másutt rongyokban a dicsőségessé zászlók! Hogy áldoztak fel a szabadságot a boszuért, az egyenlőséget a kiváltságért, a testvériséget a gyűlöletért, más nagy nemzetek fia. S a legjobb fia: a muzsák tábora. Hogy készülnek testvériglyos harcra, mely saját hazájukat megbénítja, alkotmányukat megrendíti, hogy vezetnek népfajt, felekezett, politikai pártokat irtó küzdelemre épen azok, kiknek azért van adva a kezükbe a fátyla, a tudás fátykálva, hogy nemzetük előtt a hazaszeretet, a békeszeretet helyes utját megvilágítsák: de nem hogy gyujtogassanak vele.

Hála a magyarok Istenének, hogy ez a ragály nem fertőztette meg a magyar ifjak lelkét.

Ti megragadtatok a szabadság, egyenlőség, testvériség híveinek, s a magyar tudományos egyetem fiatalisága adott magasztos példát a saját lelkeben létrehozott békeszövetséggel az egész mivelv világ fiataliságának, példát arra, hogyan lehet bölcs mérséklettel, testvéri indulattal a közös haza és közös szabadság szeretével, egymással ellenkező felfogásokat kibékíteni.

Ez az 1848. március 15-ikének a szelleme. Így tettek a ti elődeitek, az én kortársaim: egyenlővé tették az embert, magukhoz ölelték a testvért, s midőn a szabadságról kellett küzdeni, az egyenlővé tett honfi, a felkarolt testvér együtt harcolt velünk a szabadság ellenségei ellen.

És még ma is „in hos signo vinces!“

Ezt az ötven év előtt a ti elődeiteknek átadott lelkeket látom én Ti Benneteket fölévedve, s mind azoknak a lelkét, a kik akkor velem együtt voltak: Petőfiét s az ő tizeit!

Azok már megtértek Istenhez, ki nekem engedve, a legutolsóknak, hogy az ő nevükben is üdvözöljelek Titeket, lelkeknek fiait!

„Legyetek boldogok a boldog hazában!“

„Szabadok a szabad hazában“

„Erősek és becsületesek az erős és becsületes magyar nemzetben“.

— † Rick Roman. Egy közszerepben álló munkabíró férfi hunyta le örök álomra szemeit. Rick Roman Lendva-újfalusi hercegi főerdésznek rövid de kinos szenvedést jutott osztályrészül. — Csak néhány napig szenvedett küzdött a különben hatalmas finikum ember, akit végre is leküzdött a halál, megszabadult sas lelke börtönéből e hó 13-án d. u. 4 órakor. A tisztelet, melyel körülözvezték mely sajnálatlan töltötte el mindazok szívét, akik az elhunytat közelebbről ismerték. A gázszerlat részben Lendvaújfalun, részben Alsólendván ment végbe. — E hó 15-én d. u. 2 órakor a hallottas házán beszenelték, majd kocsiara tettek és beszállították Alsólendván. s itt a templomterén Kiss Pál esperes plébános végezte az egyházi funkcióit fényes napi segédlettel.

Részvétük kifejezésére a következők küldöttek koszorút Herceg Hohenlohe, Mandy Samu, Bombala grófnő, Drobnik herceg Hohenlohe titkára, végül barátai és a tisztikar.

A szertartás végzetével az erdőőrök vállukra emelve vitték a hamvakat a temetőbe, ahol fia mellé temették a derék férfit. Béke hamvaira.

— Római légfűtő csövek. A Keszthelyi Balatoni Múzeum Egyesület folytatja a Keszthely mellett volt Mogentiana nevű római telep felfedését. Sajnosan állapítják meg, hogy a szép épületek falai a XIV-ik század végén emelt Keszthelyi templom építéséhez annyira lehoradtak, hogy az épület alapjainál magasabb építkezést nem találnak. Szerencse, hogy itt-ott megtalálják a római légfűtős maradványait, hatvan centiméter magas terméskövől fűtőt folyosókkal, melyeken a meleg a fűtőkamérből, az agyagból épített légfűtőcsövekbe hatott, melyek a szobák faiba voltak falazva, így vezették a meleget. A rómaiak idejében a Balaton környékét nagy erdőség borította, a honnét bőven került az a rengeteg fa, amit a nagy Mogentiana óriási épületeinek légfűtési kemencéi megemésztettek. Mogentiana fennmaradt légfűtési részletein is tanulmányozhatjuk a rómaiak kulturájának nagyságát. A lelepet legújabbban megmérte Dr. Ruzsánszky Bálint egyetemi tanár és az Aquinikum főosztálya, arról fényképeket készített, hogy majdan a Mogentianáról írandó tanulmányában bemutassa.

— A patika előzi. Egy rezi atyafinak az alsó gyűgyőzőrt kirakatként ívegtábláján levő kigyón akadt meg a szeme. Az atyafi bemejg a patikába s azt kérdezi a segédőt: — Mondja segéd ur, mint jelent ott kint az ívegen a kigyó?

Ez a kérdés kissé fogas volt. A gyógyszerész zavarba jött.

— A kigyó? . . . Mar hogy a kigyó . . . tudja, az ezért van, mert itt k i g y ó g y í t j á k az embert —

Irodalom.

Magyar vértanúk.

írta: PALÁSTHY MÁRCZELL.

A száz hársa alól, a hol dicsőség jövendőt áldozott a magyar nemzetnek a nagy fejedelem, régens szállt világra: a híres riadó sző, a mely igazságos, keseri panaszát s zavakkal kezdte: Recrudescunt vulnura . . .

A mai komor napokban a régi ig-zság keserű erejével két életre a panasz: Felszabadoznak mi riek seibeink . . . Felszabadoznak a miig a magyar szívek szorongva gondolnak erre, mit hoz a jövendő a csüggedő lelkek visszamenekülnek a múlt emlékeihez, a dicsőség, véres emlékeikhez, a magyar serjek erejének ostromlásaihoz, a melyből a biradalom csodatevő zítást innia de jól esik a csüggedő lelkeknek.

Igy támad föl új erővel a nemzeti hagyományok kultusza, a mely napról napra gyara-

HIREK.

— Kinevezés. Fogarasi József tencseni kir. ügyészségi írnok az alsólendvai kir. járásbírószághoz, írnokká nevezetteti ki.

— Ajándékozás. Örömnépe volt vasárnap f. hó 11-én az alsólendvai ág. h. ev. gyülekezetnek. Ekkor adta át egyanis Magety Géza hercegi felügyelő ur Fő-méltóság herceg Esterházy Miklós ur ajándékát: 900 C-ölnyi területet a járásbírósigi épület mellett. Ezen szép ajándék fényes bizonyosságot szolgáltatja Öhercegséges nemes szívének és fenkölt gondolkodásának. Legyen ugy az ajándékozás, mint az ajándékon Istennek áldása.

K Ö N Y V N Y O M D A

BALKÁNYI ERNŐ

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv és papirkereskedése
Alsólendván.

Ajánlja dusan felszerelt községi nyomtatvány raktárát valamint
papír író és rajzeszközeit.

Elkészít legszebb kivitelben és legolcsóbb
árak mellett bárminő e szakmába vágó
munkákat.

K Ö N Y V K Ö T É S Z E T

Egy jó házból való fiu
tanoncúl felvétetik

Balkányi Ernő nyomdájában
Muraszombatban.

A legszebb uri- és női cipők
kaphatók:

Báder Hermannál

Alsólendván.

Megrendelések és javítások
elfogadtatnak
és pontosan eszközöltetnek.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

KÜLLÖMENTI

Első Szőlőoltványtelep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 95. Nagy-
Küllömmegy) volt az egyedüli az egész országban,
mely oltványait országi mennyiségű, ma márta 5 millió
Bitteryi vízzel öntöztette, s ennek folytán az egyedüli
szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és min-
den tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltvá-
nyokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen
és bérmentve.

20—30

84.711

elismerő nyilatkozat fényesen bizonyítja a „György életbalszam” nagy
gyógyiskerét, mely számtalan esetben kiváló gyogyereje által biztos
gyógyulást szerzett különféle betegeknek.

Számtalan beteg kapta vissza egészségét a „György életbalszam” által, melynek gyógyhatása csodálatos, kiváltképpen: gyomoraj, bél-
haj, étvágytalanság, influenza, köhögés, láz esze, kőszvény, fej- és foglajásban szenvedőknél. 84.711 elismerőlevél bizonyítja ezt. — 12
bis vagy 6 nagy dupla üveg et a kor. 50 fill. bérmentve. Minden fill. rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utá-
sítással. Szétküldi az egyedüli készítő: Városló gyógszert. Tenesvár, Szentgyörgy-ter 305.

Ezen háziszert ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegye

György lovag védjegye

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Alsólendván.